

На черговому засіданні президії НАН України члени президії НАН України й запрошені заслухали та обговорили доповідь директора Інституту космічних досліджень НАН України та ДКА України доктора фізико-математичних наук О. Федорова «Про стан та перспективи досліджень близького космосу».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б. Патон, заступник голови Державного космічного агентства України С. Засуха, головний конструктор та начальник проектно-конструкторського бюро космічних апаратів, систем вимірювань і телекомунікацій КБ-3 Державного підприємства КБ «Південне» ім. М. К. Янгеля О. Макаров, директор Інституту програмних систем НАН України, заступник академіка-секретаря Відділення інформатики НАН України академік НАН України П. Андон.

Президія НАН України зазначила, що заслухане питання є актуальним і цікавим, оскільки охоплює широке коло як фундаментальних, так і прикладних задач. Воно включає низку проблем, пов'язаних з дослідженням природи сонячно-земних зв'язків, розробленням і створенням відповідної наукової апаратури.

Протягом 15 років українські вчені спільно з науковцями Росії, Великобританії, Франції, Польщі беруть участь у виконанні міжнародних космічних проектів.

Фахівці академічних установ, зокрема Головної астрономічної обсерваторії, Радіоастрономічного інституту, інститутів іоносфери НАН України, космічних досліджень НАН України та ДКА України, а також Київського і Харківського національних університетів мають багаторічний досвід, потужний потенціал засобів й широку мережу центрів дослідження близького космосу.

Зокрема, під час польоту супутника «Січ-1М» ще у 2005 р. виконувався космічний експеримент «Варіант», під час якого було здійснено низку вимірювань іоносферної плазми. Експеримент «Потенціал» на борту космічного супутника «Січ-2» є одночасно продовженням згаданого експерименту і підготовчим етапом масштабного проекту «Іоносат».

Один з важливих прикладних аспектів цього проекту полягає у діагностиці іоносферних проявів космічної погоди. Було підкреслено, що важливість моніторингу космічної погоди зумовила його включення до європейської програми оповіщення в інтересах безпеки. Важливою є також перспектива створення й підтримання регіональних моделей іоносфери для систем навігації. Крім того, відповідно до заходів Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2013–2017 рр. заплановано проведення досліджень та експериментів на борту російського сегмента

Міжнародної космічної станції. Президія НАН України наголосила, що вченим академії необхідно докласти належних зусиль для подальшого розвитку робіт з досліджень близького космосу і практичного застосування отриманих результатів й просити ДКА України взяти відповідні зобов'язання, спрямовані на виконання завдань, що стоять перед Інститутом космічних досліджень НАН України та ДКА України.

Було ухвалено відповідний проект постанови *(Прес-реліз за підсумками засідання президії НАН України 26 лютого 2014 р. // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>)).*